Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 49. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го БЕРЕЗНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 14, 1985 No. 49. VOL. XCII

Вашінґтонські газети інформували про демонстрацію

Фото із щоденника „Вашінґтон Таймс" з 5-го березня ц.р.

Філядельфія (Я. Татомир) — Як уже інформовано в понеділок, 4-го березня відбулися у Вашінґтоні дві демонстрації у зв'язку з приїздом совєтської делеґації під проводом першого секретаря комуністичної партії України Володимира Щербицького. Перша демонстрація відбулася перед совєтською амбасадою о год. 1-ій, друга від год. 4-ої до 6-ої біля Капітолю, перед т.зв. будинком Рейбирна.

У цих демонстраціях взяли участь: біля 40 громадян з Філядельфії, 10 членів ТУСМ з Ню Йорку, кілька осіб з Балтимору, дві особи з Вашінґтону та поодинокі громадяни з Трентону та ще кількох місцевостей. Разом з українцями демонструвала теж невелика група балтійців.

Демонстрації ці були влаштовані філядельфійським Комітетом Оборони Людських і Національних Прав України, що його очолює [illegible] Уляна Мазуркевич, і спонзоровані Українським Конґресовим Комітетом Америки і Українською Американською Координаційною Радою.

Перебіг демонстрацій був набраний на звукові тасьми для передачі в Україну представником „Радіо Свобода" Віктором Боровським, та представником „Голосу Америки" В. Кулісм. Репортерка „Ассошієйтед Пресс" перевела під час демонстрації під совєтською амбасадою довше інтерв'ю з Уляною Мазуркевич. Знімки з демонстрації робили теж репортери „Вашінґтон Пост" та „Вашінґтон Таймсу".

„Вашінґтон Таймс", який має уже традицію прихильної уваги до українських справ, помістив на день демонстрації велику, дуже прихильну для українців статтю Джана Лофтона, п.н. „Відвідини 'ворога' України викликали бурю обурення серед іміґрантів". Цей сам часопис помістив слідуючого дня редакційну статтю п.з. „Товаришу Щербицький, йди до дому!".

Активну участь у демонстраціях взяли Ніна Строката і Святослав Караванський. Багато динаміки вніс у демонстрацію біля Капітолю Мирон Василик, директор Української Інформаційної [illegible] у Вашінґтоні.

Слід вказати на участь у демонстраціях пароха церкви Христа-Царя у Філядельфії, о. д-ра Івана Біляниче, який відмовив молитву на закінчення демонстрації.

Під час демонстрацій роздано на вулицях Вашінґтону та перед Капітолем кілька тисяч добре зладжених летючок.

Українська церква була тлом для релігійної музики

Колчестер, Конн. — Тут в місцевій українській католицькій церкві св. Марії, парохом якої є о. Юрій Лукачик, накручено для телевізії релігійну програму, в якій співає Ґрейс Меркей. Ця професійна американська співачка з Філядельфії вибрала українську церкву тлом до свого чергового концерту релігійних пісень, який буде частиною релігійної телевізійної програми п. н. „У центрі уваги твого серця", що її передають в Коннектикат і стейті Ровд Айленд.

У програмі, що її накручувано в церкві св. Марії, співачка Ґ. Меркей відспівала пісню своєї композиції та слів п. н. „Перейди коло мене, Ісусе", сидячи перед іконостасом. Вона заявила, що церква дає їй надхнення і спеціяльний настрій для її релігійного співу. Ікони в цій церкві є роботи мистця Володимира Бачинського.

Хор „Думка" співатиме у чотирьох країнах Европи

Ню Йорк. — У жовтні і листопаді ц.р. український мішаний хор „Думка" з Ню Йорку, під керівництвом Семена Комірного, виступить перший раз за 35 років свого існування перед европейською публікою Англії, Австрії, Німеччини і Франції. Цього року, між іншим, цей хоровий ансамбль відзначатиме свій 35-літній ювілей, а щоб гідно відзначити цю подію у житті ансамблю рішено відзначити її ювілейним европейським турне.

У числі біля 60 хористів та з цікавим репертуаром „Думка" виступить у таких містах: 25-го жовтня у Манчестері, 26-го у Бредфорді, 27-го жовтня у Лондоні, у престижевій залі управи міста Кенсінґтон, у самому серці метрополії. Будуть запрошені визначні гості, в тому високі урядовці американської амбасади.

31-го жовтня хор виступить у „місті Моцарта, колисці музичного світу", Зальцбурзі, де концерт відбудеться у залі Музичної консерваторії. На цей показ української хорової культури запрошено, між іншим американського генерального консула, посадника міста Зальцбург та музичних критиків. 1-го листопада хор співатиме у Мюнхені, у залі Мюнхейської консерваторії, куди також прийдуть визначні гості, а 2-го листопада у місті Саверн у Франції. Цей концерт, між іншим, буде виключно для французької публіки. Останній концерт 3-го листопада відбудеться у місті Штрасбурґ, Франція.

Патронат над концертовим турне хору „Думка" взяли на себе такі установи: у Англії, Союз Українців у Великій Британії, в Австрії — Австрійсько-американське культурне товариство, у Німеччині — Центральне Представництво Української Еміґрації, у Франції душпастирства Української Католицької Церкви Штрасбурґу та околиці.

Координатором ювілейного европейського концертового турне хору „Думка" є відомий соліст і імпресаріо Володимир Луців з Англії.

У ЛМКЛЮБІ ДОПОВІДАТИМЕ Д-Р О. ОРИШКЕВИЧ

Ню Йорк. — Із Літературно-Мистецького Клюбу інформують, що в п'ятницю, 15-го березня ц.р., о годині 7-ій вечора, тут при 136 Друга авеню д-р Осип Оришкевич виголосить доповідь на тему: „Канарійські острови і Еспанія". Доповідь супроводитимуть прозірки. Після доповіді — запити.

Громада Ню Йорку вшанувала Т. Шевченка

Ню Йорк (В. Л-ль). — Великою святочною академією-концертом вшанувала нюйоркська громада роковини Поета і Пророка України Тараса Шевченка в неділю, 10-го березня ц.р., в залі школи Ашер Ліві з участю мішаного хору „Думка" під диригентурою Семена Комірного і акомпаньяментом Тетяни Поташко, доповідача, солістів і рецитаторки.

Концерт відбувся заходами Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій Метрополітального Ню Йорку і Наукового Товариства ім. Шевченка. Академія-концерт випала напричуд гарно і була гідним вшануванням того, хто став не тільки великим поетом, пробудителем і борцем за права українського народу, але й світочем для „живих, мертвих і ненароджених" своїх земляків, для яких він став уосібленням непідфальшованого патріотизму, взірцем для наслідування — як каже сучасна поетеса в Україні Ліна Костенко у вірші „Кобзареві": „Кобзарю! Знов до тебе я приходжу, бо ти для мене совість і закон..."

Свято розпочалося могутнім співом невмирущого „Заповіту", муз. М. Вербицького, що його виконав хор „Думка", соліст — Ігор Зам'ятий. Цей хор виконав ще у першій частині пісні: „Ой чого ти почорніло", муз. Л. Ревуцького, і „Садок вишневий", муз. А. Вахнянина.

Офіційно академію відкрив голова КОУАО інж. Михайло Шпонтак, привітав отців, предстаників організацій і всіх присутніх та закликав громаду до єдности, бо тільки в об'єднанні ми будемо спроможні продовжувати сповняти Шевченкові заповіти і подавати конкретну допомогу поневоленому народові.

Добу Т. Шевченка, його творчість, його писання і вплив на сучасників й дальші покоління, глибоко проаналізував проф. Володимир Бараґура, автор кількох книжок з виховною тематикою, редактор журналу для дітей „Веселка", автор багатьох проблематичних статтей в українській пресі. При тому він скартав фальшивих інтерпретаторів Шевченка і закликав тих, які захиталися у своїй національній свідомості, або затратили ціль боротьби за визволення, брати знову в руки „Кобзаря" і читати цю книгу національного Євангелія, яка в минулому і тепер об'єднує усіх українців і стимулювала їх до нових чинів.

Солістка-сопрано Оленка Геймур при акомпаньяменті Дозі Сиґіди виконала у першій частині: „Плавай, плавай лебедоньку", муз. К. Стеценка, слова Т. Шевченка, і „Садок вишневий", муз. Кос- Анатольського, слова Т. Шевченка. У другій

(Закінчення на стор. 4)

ВИКЛАД В УВАН

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук, продовжуючи „Одеські виклади", спонзорує доповідь Аркадія Л. Львова, письменника і журналіста та коментатора в українському відділі „Радіо Свобода", який роворитиме на тему: „Хаджибей — Одеса (18-19 століття)". Доповідь відбудеться в неділю, 17-го березня, о год. 12-ій по полудні, в Будинку Академії, при 206 Захід 100 вулиця.

ОПТИМІЗМ ОКРИЛЮЄ ПЕРЕГОВОРИ В ЖЕНЕВІ

Женева. — Не зважаючи на смерть генерального секретаря ЦК КПСС Константина Черненка, совєтська делеґація не відклала початку женевських переговорів про обмеження озброєння і у вівторок, 12-го березня, в приміщенні місії СССР відбулася перша зустріч між представниками Совєтського Союзу і ЗСА, яка тривала 2 години 48 хвилин. Друге засідання мало відбутися в четвер, 14-го березня, у приміщенні дипломатичного представництва ЗСА.

Біля воріт совєтської місії американські делеґати були затримані групою пацифістів, які вимагали замороження нуклеарних арсеналів. Демонстрантів розігнала поліція.

Коло дверей місії американських делеґатів Макса Кемпелмана, Джана Тавера і Мейнарда Ґлітмана зустрічали совєтські представники на переговорах — Віктор Карпов, Юлій Квіцінський і Алєксєй Обухов. Як повідомляє один з американців, зустріч пройшла в „сердечній обстановці" і вселила в американських представників відчуття оптимізму.

В. Карпов, який очолює совєтську делеґацію, повідомив на зустрічі з репортерами, що одержані ним інструкції були затверджені на засіданні Політбюра в четвер, 7-го березня, тобто ще за життя Черненка. На цьому засіданні, за словами Карпова, головував Міхаїл Ґорбачов.

ЗСА поставили вето в ОН

Ню Йорк. — У вівторок, 12-го березня ц.р., амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй Джін Киркпатрик поставила вето проти резолюції, яка перейшла великою більшістю голосів, щоб засудити Ізраїль за розбиття опору повстанців у південному Ливані. Резолюція постановила засудити Ізраїль за нарушення міжнародних законів нищення цивільного населення і її схвалили майже всі представники великих держав за винятком Великобританії, Австралії і Данії, які здержалися від голосування.

Дж. Киркпатрик, уважаючи, що резолюція руководиться „подвійними стандартами", ствердила, що ЗСА не вірить в те, що така резолюція закінчить агонію Левану. В часі промови Дж. Киркпатрик якась жінка, що сиділа поміж глядачами на бальконі, перервала промову криком: „Не повчайте Об'єднані Нації! Ганьба вам!", але після короткої перерви Дж. Киркпатрик продовжувала своє вияснення.

У дискусії на цю тему промовці висловлювалися в більшості ворожо до Ізраїля, а арабський представник порівняв Ізраїль до нацистської Німеччини. Деякі з урядових американських чинників в ОН побоюються що виступ Дж. Киркпатрик, може викликати протиамериканські виступи в Ливані.

Представник Ізраїля Бен джамін Нітаняґу заявив, що коли схвалена резолюція перейде, вона тим самим буде заохочувати усіх фанатиків та людей скрайніх поглядів до нової акції.

Минулого вересня, два тижні після того, як ЗСА поставили вето на подібну резолюцію в ОН, хтось підложив бомбу біля американської амбасади в Бейруті, в наслідок чого загинуло двоє американських горожан і 10 ливанських урядовців американської амбасади.

Зміни в Кремлі викликують різну реакцію

Вашінґтон. — Смерть совєтського лідера, генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Константина Черненка, і назначення на його місце молодшого члена Політбюра 54-річного Міхаїла Ґорбачова, відомого ближче з його недавньої поїздки до Великобританії, викликала на Заході мішану реакцію в урядових колах і серед багатьох знавців підсовєтської проблематики.

Перші, тобто уряди на Заході, роблять собі великі надії на поліпшення відносин між демократичним Заходом і тоталітарним СССР, на продовження веденої колись Леонідом Брежнєвим політики відпруження і співпраці, а навіть на відновлення детанту, яким все це захоплюються багато західньоевропейських держав з чисто матеріяльних міркувань, тобто поширення торговельних зносин з СССР і його сателітами. Другі, тобто політичні аналітики і спеціялісти східніх проблем, між ними також вчорашні втікачі, такі, як, наприклад, Аркадій Н. Шевченко, колись високий совєтський урядовець в Об'єднаних Націях, розглядають проблему змін під кутом зменшення напруги у світі, редукції нуклеарної зброї, яка рівночасно зменшує шанси нової війни і знищення світу нуклеарною зброєю тощо.

Між тими, які вже висловилися з цього приводу, є такі відомі прізвища, як Джордж Ф. Кеннен, Алберт Л. Вікс, Вілліям Ґ. Гайленд, Роберт С. Такер, Томас Ватсон, Адам Б. Улам.

(Закінчення на стор. 4)

В СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІНДІЇ Раджів Ґанді правдоподібно шукає замирення з племенем сікхів, тому він наказав поліції звільнити з тюрми вісім визначних членів цього племени, щоб таким способом улегшити переговори, які мали б розпочатися між представниками урядової конґресової партії і сікхами. Індіру Ґанді, матір теперішнього прем'єра, вбили сікхи пострілами з автоматичної зброї і тому напруження між ними й іншими індійськими племенами значно погіршилися в останньому часі.

КАНАДСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР і голова поміркованої косервативної партії Браєн Малруні полетів до Москви на похорон совєтського лідера Константина Черненка. Малруні має зустріч з президентом Роналдом Реґеном в неділю, 17-го березня, але він заявив кореспондентам, що він прилетить до Монтреалю з Москви своєчасно, щоб приготовитись до цієї зустрічі.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ заявив у Женеві, що З'єднані Стейти Америки готові подвоїти достави харчових продуктів і ліків до Африки для голодуючого населення. Спостерігачі вважають, що принаймні 30 мільйонів осіб переходять через пекло голоду і рятувати тих людей треба тепер, не чекаючи на заклики тамошніх урядів. Дж. Буш однак вважає, що маніпуляції і використовування голоду для політичних цілей комуністичним урядом Етіопії дуже пошкодили допомоговій акції і бажанню багатьох народів збільшити свою допомогу для тієї й інших африканських країн, охоплених голодом.

Москва знову стала місцем зустрічі багатьох лідерів світу

Москва. — З приводу смерти і похоронів генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Константина Черненка, до Москви прибуло чимало лідерів світу, між ними віцепрезидент З'єднаних Стейтів Америки Джордж Буш, державний секретар Джордж Шулц, прем'єр-міністер Великобританії Маргарет Тачер, президент Франції Франсуа Міттеран, прем'єр-міністер Японії Ясуґіро Накасоне, канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль та багато інших.

Крім представників Заходу у кремлівському палаці з'їздів, де було виставлене тіло К. Черненка, були представники східньоевропейських, арабських, південноамериканських, африканських держав. Кореспонденти інформують, що кольоритною постаттю серед цих лідерів була постать нового прем'єра Індії Ріджава Ґанді, який приїхав до Совєтського Союзу з великою урядовою делеґацією, правдоподібно з метою відбути після похоронів зустріч і розмови із совєтськими лідерами, зокрема міністром закордонних справ Адреєм Ґромиком і новим генеральним секретарем Міхаїлом Ґорбачовим. Індія, як відомо, зацікавлена поширенням торгівлі з СССР і купівлею совєтської модерної зброї.

Серед цієї маси закордонних представників не було видно диктатора Куби Фіделя Кастра, який на похоронах Леоніда Брежнєва і Юрія Андропова був атракційною фігурою в Москві. Виструнченою лінією біля катафальку з тілом К. Черненка стояли, як мумії, безпорушно і без жадного виразу на обличчі, патріярх Руської Православної Церкви Пімен і ще з 10 високих церковних достойників, які в цій товпі високих дигнітарів урядів виглядали радше на декорацію, як на приявність живих постатей. Прибула також дружина Л. Брежнєва, яка близько жила з Анною Черненко. Вона поклала біля катафальку китицю білих квітів і обмінялась кількома словами з вдовою.

Віцепрезидент Дж. Буш привіз для наслідника К. Черненка, нового генерального секретаря ЦК КПСС М. Ґорбачова персонального листа-запрошення від президента Роналда Реґена відвідати, по можливості в якнайскорішому часі, З'єднані Стейти Америки і відбути з ним, тобто з Р. Реґеном, зустріч на вершинах для обговорення важливих справ міжнародної політики і відносин ЗСА з СССР. Речники Білого Дому заявили, що Президент волів би гостити М. Ґорбачова в ЗСА і тому Вашінґтон суґеруватиме зустріч в Америці, а не в одній із закордонних держав, де такі зустрічі раніше відбувалися. Крім того Білий Дім прихильно оцінив промову Ґорбачова, яку він виголосив на форумі Політбюра, приймаючи пост генерального секретаря ЦК КПСС.

Політичні спостерігачі звертають увагу, що зміни в Кремлі можуть поправити відносини ЗСА з СССР в найближчому майбутньому.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц і міністер закордонних справ Мехіко Бернардо Сепульведа Амор дискутували проблеми прикордонних випадків, у висліді чого гинуть люди по обидвох сторонах. Американсько-мехіканський кордон використовують зручно торгівці наркотиками, які ведуть війну з прикордонниками американцями і мехіканцями. Речник Мехіко пообіцяв зміцнення прикордонних військ і закликав Шулца, щоб ЗСА зробили те саме.

ТОРГІВЦЯМ НАРКОТИКАМИ нанесено ще один удар. У п'ятницю, 8-го березня, агенти ФБІ заарештували Вікторіяна Моліно, „героїнового короля", імперія якого „забезпечувала" ЗСА наркотиками на суму понад 1 більйон долярів. Вперше В. Моліно попав у поле зору американської і міжнародної поліції в 1983 році, коли на летовищі Фльоренції було конфісковано 80 кілограмів героїни на суму 176 мільйонів долярів. Наркотики були сховані в 160 коробках з взуття, яке було призначене для фірми Мінтор Шуз в Ню Йорку. Власником компанії був В. Моліно. Але агенти ФБІ тоді не могли заарештувати Моліно, бо він встиг втекти до Еспанії, і продовжували слідити за ним. Кілька тижнів тому їм вдалося виманити Моліно з Еспанії і він прилетів на Бермудські острови, де і був заарештований.

У ВАШІНҐТОНІ ПОЧАЛИСЯ переговори між президентом Єгипту Госні Мубараком і представниками Уряду Роналда Реґена. Політичні спостерігачі у Вашінґтоні сумніваються чи Мубаракові вдасться осягнути тих цілей, заради яких він прибув до ЗСА. А їх у нього дві: добитися збільшення економічної допомоги Єгиптові і дістати підтримку мирним пропозиціям, з якими в останніх тижнях він виступав.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Ричард Ніксон, відмовився від охорони секретної служби, щоб допомогти Урядові заощадити гроші. Рішення Ніксона може спонукати й інших двох колишніх президентів послідувати його прикладові. Р. Ніксон в листі до секретаря Департаменту скарбу Джеймса Бейкера заявив, що кошти для охорони його й інших колишніх президентів є надто високі. Загальна сума грошей, яку витрачає державна скарбниця на охорону Р. Ніксона, Джералда Форда, Джиммі Картера та Лейді Бирд Джансон становить приблизно 26 мільйонів річно. За охорону самого тільки Ніксона держава платить 3 мільйони долярів.

КОЛИШНІЙ КАНДИДАТ у перевиборах Демократичної партії на президента країни пастор Джессі Джексон був заарештований у понеділок, 11-го березня, як також і його два сини, під час демонстрації протесту перед південно-африканською амбасадою у Вашінґтоні. Поліція повезла їх до головної поліційної квартири, де їм буде вручено формальне обвинувачення у порушенні законів під час демонстрації, які забороняють демонструвати ближче, ніж на віддалі 500 футів від амбасади. Заарештованих в цій демонстрації, що триває уже приблизно три місяці, звичайно звільняють кілька годин після затримання.

Д-Р КАРЛТОН ТИРНЕР, спеціяльний асистент президента Роналда Реґена у справах боротьби з зловживанням наркотиками і алькоголем, заявив у понеділок, 11-го березня, що надуживання маріхуаною і алькоголем досягло критичного стану серед молодих людей. Очевидно, сказав він, що значення інформативної праці на тему небезпеки вживання наркотиків — велике, проте без допомоги суворих леґальних засобів, а головним чином, допомоги батьків вона не осягне цілі. Це — завдання, в першу черґу, батьків дітей, а не держави, боротися як з наркоманією серед молоді, так і з алькоголізмом. „Не держава, а батьки привели дітей на світ і вони мають бути за них відповідальними", — заявив д-р К. Тирнер на публічному мітінгу, що його влаштувала крайова Рада безпеки в транспортації.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА ГРОМАДА ЗАВЕРШИЛА ВЕЛИКЕ ДІЛО

Момент спалення мортґеджових паперів (зліва) д-р О. Черник і д-р А. Кіпа.
(фота: М. Лютий)

Філядельфія (Л. Яцкевич). — Тріюмфом і завершенням великого діла був блискуче переведений бенкет тут у п'яту річницю існування Українського Освітньо-Культурного Центру з чудовою мистецькою програмою, на якому спалено папери банкового заборгування Центру у висоті чверть мільйона долярів та відзначено пропам'ятною таблицею найщедріших його жертводавців.

Бенкет

Ще довго перед початком бенкету всі місця на просторій стоянці автомобілів центру були зайняті. Запрошені гості мерехтливим хороводом прямували крізь просторі коридори до конференційної залі, яку хтось дотепний, з уваги на її червону барву килимів на підлозі, назвав „кармазиновою". В тій кармазиновій залі здовж цілої її довжини були уставлені столи, прикрашені китицями живих квітів, поміж якими манили зір різнородні сорти перекусок, овочів тощо. Неждано почулися дискретні тони фортепіянової музики, якою Леся Руда, що мимо молодого віку є вже завершеною піяністкою, створила інтимний настрій, при якому відчинялися серця друзів і не друзів, при якому наливайки не вспівали з роботою, а ласі шматочки з буфетових столів зникали, мов за доторком чародійної палички.

Але найбільшою атракцією буфетової частини свята був проєкт пропам'ятної таблиці, яку виготовив майстер на всі руки Микола Кавка. Цю таблицю обступили учасники, мов бджоли улий, кожний бо хотів знати, чи у списку жертводавців не побачить свого прізвища. Але тому, що згідно з обліком компютера жертводавців центру є поверх 1,600 (враховуючи не тільки фізичні особи, але й організації) на пропам'ятній таблиці жертводавців поміщено тільки тих членів центру,

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пресові образи й судові скарги

В Америці немає ніякого окремого пресового закону. Нема, наприклад, славетного за часів австро-угорської монархії „параграфу 14", коли кожний часопис мусів містити спростування, писане завжди за одним взором: „Неправдою є, що я сказав чи зробив таке-то, зате правдою є, що я такого не казав, чи не зробив". Одначе в американському законодавстві, що стосується преси, це так званий „лайбел" — право скарги за нанесену образу, що Америка є краєм капіталізму, найголовнішим арґументом позовника мусить бути доказ, що нанесено йому друком не так моральну, як матеріяльну шкоду — в його заробітковій праці, в його „бизнесі". Тому кожний часопис в Америці мусить добре вважати, щоби не було в ньому такої статті, чи замітки, яка давала би змогу скаржити на основі закону про „лайбел".

В минулих тижнях-місяцях не тільки в Америці, а й у широкому світі багато галасу наробили два судові процеси. Колишній головний командант американських збройних сил у В'єтнамі генерал Вілліям Вестморленд заскаржив радіо-телевізійну станцію Сі-Бі-Ес за репортаж, в якому закинено йому, що він зумисне подавав до Вашінґтону (президентові Л. Джансонові) фальшиві звіти про збройну силу ворожого комуністичного противника (В'єтконґу), щоби тримати американський Уряд і суспільство у переконанні, що американська перемога запевнена. Майже одночасно колишній ізраїльський міністер військових справ Аріель Шарон заскаржив ілюстрований тижневий журнал „Тайм" за статтю, в якій закинули йому, що він був причетний до різні, яку в Ливані перевела одна збройна організація в таборі своїх політичних противників. Вестморленд домагався відшкодуваня у висоті 120 мільйонів долярів, Шарон вимагав заплати йому „тільки" 3 мільйони долярів. В обох випадках, після кількатижневих сенсаційних судових розправ, прийшло до згоди, при чому ні один з позовників не отримав ані цента відшкодування, задовольнившись заявами обвинувачених, що вони діяли в добрій вірі і не мали заміру ображати ані таврувати позовників.

Названий вище журнал „Тайм" з 4-го березня ц.р. приніс обширний коментар на цю тему, пригадавши загалові маловідомі факти, які-то образи сипались в минулому на голови різних американських президентів і ніколи ніхто з них не використовував для своєї оборони „закону про лайбел" (якого, зрештою, в деяких із наведених випадків, ще не було). Героя американської визвольної війни й першого президента ЗСА Джорджа Вашінґтона назвали вбивником. Томаса Джефферсона — заскорузником і голотою, Ендрю Джансона й Улиссіса Ґрента — пияками, Абрагама Линкольна узурпатором, мавпою і ґорилем... Американські засоби інформації взагалі безцеремонні, а пресові конференції президента Реґена не раз виявляють ароґантність деяких акредитованих у Білому Домі журналістів. Нагадується старий дотеп, як-то американець переконував большевика, що в Америці існує повна свобода слова, бо американець може безкарно лаяти свого президента. „О, відповів большевик, нам вільно також лаяти нашого президента..."

У згаданій статті „Тайму" пригадується деякі раніші прецеденти з судовими процесами за „лайбел" з правильним висновком: відповідальні журналісти повинні бути дуже обережними у своїх закидах і критиці й повинні завжди керуватися критеріями журналістичної етики. Знову ж окремі громадяни без уваги на їхні титули і становища не повинні бути надто вразливі на критику, інколи й несправедливу, та на нетакти журналістів і відкликатися до сусідів, бо це завжди пахне скандалом.

Проблема свободи друкованого слова і проблема журналістичної етики стосується, очевидно, також української преси й окремих українських журналів. На превеликий жаль „Кодекс етики українського журналіста", прийнятий на Другому З'їзді Журналістів Америки і Канади, аж надто яскраво і аж надто часто порушуваний. Аж надто часто затрачується межа між критикою і лайкою, надто часто подається здогадні факти, яких насправді ніколи не було, і аж надто часто наші журналісти „забувають", що у своїх твердженнях й інформаціях повинні покликуватися на друковане джерело. Ніяка редакція не всилі знати всі можливі джерела, якими міг користуватися автор присланої — добре написаної — статті. Прикро це казати, але інколи згодом виявляється, що прислана й надрукована стаття була просто відписана (перекладена) з такого-то чужинецького часопису. Така поведінка недопускальна.

Свобода друкованого слова вимагає від кожного журналіста і кожного часопису самоцензури. В аналітичному коментарі неможливо виминути критику, і нема людини непомильної, — не все надруковане є абсолютною правдою, але й ніщо не може будь-кого ображувати і бути злонаміреним фальшем. Добра воля не виправдує невіжества, але найгіршою є злонаміреність у подаванні фальшів та ображуванні установ, організацій і людей.

Н. Н.

ТРИДЦЯТЬ МИЛЬ ДО ЩАСТЯ

Був листопад 1975 року. До Риги на святкування 58-ої річниці большевицької революції прибували військові кораблі.

Кинув якір у ризькому порті і ракетоносець „Сторожевой". Тепер жадна військова парада не відбувалася без його участи. Коли торік у Ростоці, після відсвяткування 25-их роковин комуністичної Німеччини, відбулася навчальна стрільба, „Сторожевой" випустив кілька ракет і вони точно попали у „ворожі" кораблі. Міністер оборони СССР маршал Андрей Ґречко, який уважно спостерігав за „боєм", сказав тоді: „'Сторожевой' має всі підстави зайняти перше місце в соціялістичному змаганні кращих кораблів". Таких похвал на рахунку ракетоносця і його залоги було багато. Тому „Сторожевой" вважався одним з кращих совєтських військових кораблів.

Правда, з дисципліною і тут не все було гаразд. Любили хлопці-моряки і в чарку заглянути, і за дівчатками зайвий раз побігати, забуваючи, що пора вертатися на корабель, „гризти" праці клясиків марксизму-ленінізму. А одного разу, коли моряка випустили з чергової гавптвахти, товариші не осудили його за „ганебний вчинок", а навпаки, зустріли як героя. Це пронюхав репортер газети „Красная Звезда" І. Лисенко і з обуренням написав, що звільнений „порушник" повинен був сказати: „Товариші, я стою перед вами з повинною головою. Повірте мені ще раз". Критикував Лисенко і офіцерів „Сторожевого", а найбільше замполіта (заступника начальника політичної частини), капітана третьої ранґи Валерія Сабліна, який ліберально ставився до вояків, не відбував регулярно політичних зайнять на таку важливу тему як „комуністичне ставлення до праці".

Саблін дійсно відрізнявся від інших замполітів совєтської армії і фльоти. На зайняттях він не лише уважно вислухував скарги моряків на тяжкі умови військової служби, грубість офіцерів, погані харчі, але й співчував їм. За це його любили вояки і готові були в разі потреби піти за ним. Знав про це і 36-річний Валерій Саблін, син полковника і нащадок декабристів братів Бестужевих. Знав, придивлявся до людей і ждав відповідного моменту.

І він настав нині, в ніч з 7-го на 8-ме листопада.

Після військової паради і чергових зайнять, половину залоги відпущено на берег, а коли вона вернулася, як звичайно, п'яна, то заснула мертвим сном. Не спав лише Саблін та кілька матросів, його спільників, які повинні були здійснити задумане, до якого приготовлялися багато місяців.

До світанку було ще далеко, а на „Сторожевому" запрацювали мотори і він повільно взяв курс на Швецію. Керівництво кораблем перейняли Саблін, офіцер Марков та інші. Капітана корабля і тих офіцерів та матросів, які не перейшли на сторону повстанців, вони замкнули у каютах.

Дуже можливо, що повсталим вдалося обманути багатьох молодих матросів, переконати їх, що корабель дістав термінове завдання і пливе виконати його, тому вони зайняли свої місця.

У будь-якій справі, хоч як добре вона була б спляновано і обдумана, можуть трапитися непередбачені обставини. Так сталося і тут. Один із моряків вистрибнув з корабля, доплив до берега і з тяжким трудом пішки, мокрий до нитки і ледве живий дістався до військово-морського штабу та розповів про повстання на ракетоносці „Сторожевой". Спочатку його підняли на сміх. Та комусь прийшло на думку зв'язатися радіом з кораблем. Але „Сторожевой" мовчав. Другому морякові вдалося продістатися до приміщення з аварійною радіостанцією і передати в етер сиґнал тривоги.

А корабель, не вмикаючи вогнів, все далі і далі віддалявся від рідних берегів. Усе ближче і ближче залишалося до шведського острова Ґотланд. А там — свобода!..

Рига, прийнявши сиґнал тривоги, дала знати про це до штабу фльоти у Москві. Повідомили головного командувача військово-морською фльотою адмірала С. Ґоршкова, а він дав наказ негайно зупинити і повернути корабель. На пошуки втікачів були вислані літаки і дев'ять військових кораблів.

Літаки наздогнали ракетоносця у відкритому морі і наказали йому повернутися назад, але він не відізвався на сиґнали. Повсталим обіцяли все простити, якщо вони відмовляться від свого пляну і повернуться назад. Але корабель не реаґував.

Щоб не попасти під обстріл літаків, що пролітали над ним, корабель почав маневрувати. Його швидкість почала зменшуватися, віддаль між ним і кораблями-переслідувачами скорочувалася. В цей час літаки відкрили ракетний вогонь, але замість у „Сторожевого" попали в корабля-переслідувача, спричинивши значні пошкодження. При цьому були вбиті 35 моряків. Переслідувачі понесли більші втрати ніж втікачі.

Шведські радисти зробили запис переговорів між повсталим кораблем і переслідувачами. З них стало відомо, що ракетоносець, оточений з усіх боків, здався без бою о 8-ій годині ранку 8-го листопада. До шведського берега залишалося лише 30 миль.

Три дні тривав військовий суд. Валерія Сабліна і кількох матросів засуджено до розстрілу, одного офіцера — на 15 років концтаборів. Чи були на повсталому кораблі вбиті і поранені — невідомо.

Недавно в багатьох американських газетах і журналах, у пресі країн вільного світу появилися нові подробиці про повстання на „Сторожевому". На батьківщині героїв, які кинули виклик совєтському режимові, досі про цю подію мовчать і майже ніхто про неї не знає. Совєтський Союз уміє зберігати таємниці.

І. Алексевич

Студія Мистецького Слова Л. Крушельницької

Одною із найбільше цінних інституцій українського Ню Йорку є всім відома й високо цінена Студія Мистецького Слова під проводом Лідії Крушельницької, що її вона зорганізувала, набираючи талановитих студентів, адептів драматичного слова і пісні, щоб продовжувати славну діяльність майстрів слова Олімпії Добровольської та Йосипа Гірняка. Ці корифеї українського театру завжди віддавали свій час і працю для виховання молодняку, який продовжував би і тут на еміграції, майстерність українського драматичного слова.

Лідія Каратницька-Крушельницька, професійна сила сольоспіву й драматично-музичного мистецтва, почала студії у Станиславові й виступала тоді в оперних виставах у Станиславові та у Львові (опера „Фавст"). Диплом Львівської Консерваторії одержала перед самою війною, в червні 1939 року. У часі війни й пізніше під час еміґраційної мандрівки, вона виступала в оперних виставах станиславівського та львівського театрів. З Йосипом Гірняком почала співпрацювати ще на прикінці війни, у Відні, а в Ню Йорку стала постійним членом його Театру-студії та актрисою Українського Театру Америки під дир. Й. Гірняка й О. Добровольської.

Коли Українська Театральна Студія припинила існування в 60-их роках Лідія Крушельницька перейняла естафету і рішила продовжувати шляхетне діло праці з молодим доростом, ентузіястами театрального мистецтва. Це було тим важливіше для нашої громади в Ню Йорку (а то й у ЗСА), що ми опинилися без театральної інституції.

На порозі 20-річчя

Студія Мистецького Слова виступила вперше перед публікою 30-го січня 1966 року на просфорі хору „Думка", а першою театральною виставою була прем'єра п'єси А. Шияна: „Летючий корабель" 30-го жовтня того року. Оце вже двадцятий рік діяльности студії Л. Крушельницької. За цей час дала вона багато дуже цінних музично-драматичних і театральних імпрез, і для молодого глядача і для старшого громадянства. Праця студії ішла паралельно у двох руслах: перше — драматичного слова — виступи на Шевченківських академіях, концертах, імпрезах. Друге — постановки театральних творів: п'єс для молоді, а далі й шедеврів нашої літератури, як, наприклад, „Лісова пісня" Лесі Українки. Зчасом, як молоді члени цієї студії стали дозрілими адептами Ліда Крушельницька поставила низку п'єс, визначних творів драматургії: Перелічимо найважніші: „Лісова Пісня" Лесі Українки, монтаж її п'єс: „Адвокат Мартіян" й „Одержима", „Ой не ходи Грицю", „Степовий гість" Б. Грінченка, „Казка старого млина" С. Черкасенка, „Іван Вишенський" Франка, врешті „Чорна пантера і білий ведмідь" В. Винниченка. Дальше ішла низка п'єс для юного глядача, перекладні п'єси („Склянка води" Скріба, „Снігова царівна" Андерсона й ін.), „Листопадові дні" І. Керницького. В цілому, за 20 років, студія дала близько 70 вистав; не тільки в Ню Йорку й метрополії, але й в інших містах: Філядельфія, Чикаго, Гартфорд, Клівленд, Вашінгтон, Рочестер, Олбані й інші. У Канаді у Торонто й Монтреалі. Таким чином діяльність цієї студії поширилася на східні частини ЗСА та на Канаду, даючи насолоду тисячам глядачів, спрагнених українського театрального видовища. Велику допомогу у праці й адміністрації Студії Мистецького Слова давав пані Лідії її муж, покійний мгр Леонтій („Льоньо") Крушельницький, сам відомий диригент і ентузіяст хорового мистецтва, основник і довголітній провідник хору „Думка" в Австрії та в Ню Йорку.

Відродження Фенікса

Восені минулого року громада Ню Йорку потерпіла несподіваний удар — пожежу Українського Народного Дому. У УНДомі була домівка Студії Мистецького Слова — з цінними декораціями, театральними реквізитами, костюмами. Усе було знищено. Після початкового шоку — Ліда Крушельницька й члени Студії рішили почати усе наново. Почалися репетиції, створено нові станки, декорації, костюми. Мов той мітичний птах Фенікс, що відроджувався з попелища, так відродилася Студія Мистецького Слова. Це чудовий доказ завзяття членів студії і її провідниці. Громада Ню Йорку розуміє вагу Студії. Прийшли заклики в пресі й акція матеріяльної допомоги, для створення втрачених реквізитів. Акція йде далі. І ось 17-го березня ц.р. для громади метрополії велике свято: Студія Мистецького Слова дає знову виставу і вона знову на театральній сцені. У залі „Фешен Інституту" (277 Вест 27-ма вул. в Ню Йорку) буде повторена вистава двох поем Ліни Костенко: „Казка про Мару" і „Мандрівка серця". Рецензії на прем'єру цієї вистави були дуже добрі. Глядачі були захоплені виконанням роль та технічним оформленням.

Значення постановки цих поем одної з передових наших сучасних поетес — величезне. У першій поемі — магія модерного поетичного слова сучасної України — це євшан-зілля для сердець вигнанців, що втратили давно батьківщину. Значення другої поеми ще більше: символіка героя „Мандрівника", що шукає правди по всьому світі. І знаходить він її аж тоді — як перемагає демона Василіска — символ зла. Враження цієї символіки, боротьби за правду в Україні — потрясаюче.

Громада повинна прибути масово в неділю, 17-го березня на виставу студії Л. Крушельницької й ентузіястично відсвяткувати відродження українського молодого ансамблю. Також закликаємо посилати грошові датки на допомогу Студії (до Кредитівки „Самопоміч" у Ню Йорку, на конто: Студія Л. Крушельницької).

Студія Мистецького Слова — це частина українського Ню Йорку і ми вітаємо відродження її діяльности.

Мирослав Борисюк

„КОБЗАР" Т. ШЕВЧЕНКА У СВІТЛІ ЛІТЕРАТУРНОЇ КРИТИКИ

II.

У шевченкознавчих студіях стрічаємо спроби деяких критиків вказувати на деякі літературні паралелі, залежність, впливи, передусім про вплив романтичної літератури. Справді у деяких поезіях Шевченка можна відчути дещо спільне з романтичною поетикою, але наш поет, хоча обізнаний із романтикою німецьких, польських та російських поетів, не втрачав своєї індивідуальности, змальовуючи картини реально й природно, відокремлено від містерійности та хворобливої містики. Про це прекрасно сказав І. Франко: „геніяльна натура нашого поета уміла впливи ці щасливо перетопити в одну органічну й глибоко поетичну цілість". Так то автор „Кобзаря" сам став співцем народної долі, виявляючи його горе й радощі, протест проти потворних явищ життя, з почуттям свого високого покликання служити народові, жити його болями й радощами, його сподіваннями.

Програмові настанови Шевченка в галузі літератури дістали яскраве втілення в його визначному публіцистичному виступі — передмові до нездійсненого видання „Кобзаря" 1847 року. Невеличка розміром передмова була найвидатнішим документом української літературно-теоретичної думки, аж до появи праць Івана Франка. Центральною проблемою, що її порушив Шевченко, — це проблема народної питомости української літератури. В передмові поет палко обстоює думку про те, що питоменність народної літератури проявляється не в зовнішній, звичаєво-фольклорній формі, а в розкритті змісту народного життя, народного духу. Тим то, щоб показати життя народу, письменникові не досить потинятись коло шинку біля селян, а треба „у хату прийти до його, або до себе покликать по-братерській", треба пройнятись його піснями і думами, послухати й відчути всім єством своїм „як вони згадують старовину, і як вони плачуть, неначе справді в турецькій неволі, або у польського магнатства кайдани волочать". Словом, „щоб знать людей, то треба пожить з ними". „А щоб їх списувать, то треба самому стать чоловіком, а не марнотратилем чорнила і паперу. Отойді пишість і друкуйте і труд ваш буде трудом чесним".

З цих вимог виходячи, Т. Шевченко характеризує своїх попередників — Г. Сковороду, І. Котляревського, П. Гулака-Артемовського, Г. Квітку-Основяненка. Немає сумніву, що до їх творчости поет ставиться з високою пошаною, але як критик він підкреслює, що „на наші мужицькі очі", у творах згаданих письменників недостатньо відбулося глибоке і всебічне знання народного життя, а подекуди й недостатнє глибоке його розуміння, коли каже: „Якби ви знали паничі, як нам живеться на селі, то б ви ідиллій не творили". Тому Шевченко ставить перед письменником високі вимоги, які саме життя ставить перед нашою літературою, на етапі її нового розвитку.

У повній єдності з проблемою питоменної народности Шевченко ставить проблему національної самобутности української літератури. Крізь усю передмову проходить думка про права української національної літератури, про її суверенний розвиток на рівних правах з літературами слов'янських народів. Тим то Шевченко ясно висловив своє кредо — на вільний розвиток своєї рідної літератури, виступаючи рішучим противником будь-якої нівеляції національних рис літератури. Тут він закликає її діячів не вдаватися в тугу, а працювати розумно і з усіх сил „во ім'я матері нашої безталанної України".

Шевченко бачив завдання українських письменників у правдивому відображенні визвольних прагнень народу, в правдивому показі його внутрішніх сил, і під цим оглядом картав в українському письменстві все обмежене, відстале і недолуге. Не йти за всім відсталим, що є в народі, не ідеалізувати риси інертности, пасивности, смиренности, а сприяти викоріненню його, підносити свідомість народу до рівня своєї самобутности.

Зразком для української літератури вважав Шевченко твори Марка Вовчка, в яких втілила вона всю правду селянського життя, показуючи долю своїх героїв, якими вони насправді були, без зайвого копіювання поверхового відображення життя, без дилетантського гуманізму.

(Продовження буде)

Іванна Чорнобривець

ПОЕТ ЛІРИЧНОГО СМУТКУ І САТИРИЧНОЇ ГЛИБИНИ

(До 60-ліття смерти В. І. Самійленка та 120-ліття його народження)

VIII

Закінчення

Самійленко сміявся і висміював, але не був це сміх значев'я, це був крик наболілої душі відданого українського патріота. Всі сатири Самійленка, немов перлами, пересипані тонким, влучним, злободенним сарказмом, що глибоко заторкують болячки тодішнього політичного і суспільно-громадського життя

Драматургія Самійленка

Драматургія не є характеристичною особливістю творчости нашого письменника. Він брався до неї епізодично. Його історична драма „Чураївна" (присвячена дружині Ользі) побудована на основі народної пісні „Ой не ходи Грицю та на вечерниці". Мотив твору дуже розповсюджений у ті часи; інші письменники теж насвітлювали цю глибоку психологічну драму. О. Кобилянська написала повість „У неділю вранці зілля копала" (1908 р.) Подаючи цей гострий трагічний конфлікт, бралися до розробки цієї теми М. Старицький, В. Олександрів і навіть російські письменники. Уже в наш час (1979 р.) Л. Костенко видала історичний роман у віршах „Марусі Чурай.

Та хоч сюжет у всіх попередників був той самий, драма вирізняється значно глибшим розкриттям психологічної сторони персонажів, поетичною тонкістю у їх змалюванні.

Уже сама дія відбувається на фоні визвольної війни українського народу з польською шляхтою. Величаво показується в'їзд Б. Хмельницького в Київ 1648 року після перемоги під Жовтими Водами і Корсунем. Основна ідея Самійленка у цій драмі, це збройна боротьба українського народу за свою незалежність.

Серед письменників цієї доби помічав наш поет і таких, що займалися драморобством, графоманією і писали малозмістовні комедійки. Він влучно висміяв їх у таких своїх п'єсах: „Драма без горілки", жарт на одну дію „Дядькова хвороба" — комедія на три дії, „Химерний батько" — комедія на дві дії.

Самійленко як перекладач

Як перекладач Самійленко збагатив українську літературу цінним вкладом праці. М. Рильський з цього приводу висловився так: „Сам по собі окремо взятий переклад, виконаний так, як виконав його Самійленко міг би становити гордість будь-якої культури".

Перекладав наш поет російських письменників: Гоголя, Пушкіна, Жуковського, Нікітіна; з античної літератури — Гомера — 1-шу пісню з „Іліяди", її було надруковано, з романських: 10 пісень „Божественої комедії" Данте, „Дон Кіхота" Сервантеса, (не закінчено), Боккаччіо „Декамерона" (не закінчено), Анатоля Франса — новелі, Катюль Мандеса, Бляско Ібаньєса, поезії Беранже, Барб'є Бамарше — „Одруження Фіґаро", також Руссо, Вольтера, Мольєра „Тартюф", байки Лашамбоді П'єра, поезії Анди Неґрі і англійського поета — Байрона та інших.

У його перекладах дотримано точности без силуваних притягнень з української мови потрібних відповідників. Виразність, простота, поетична стрункість не залишають і тут бездоганого знавця української мови. Як неоцінимого перекладача, його дуже високо ставили видатні діячі української літератури і культури: П. Мирний, М. Коцюбинський, М. Лисенко й інші.

Самійленко кохався в західньоевропейській літературі. Тільки й були для нього радісні хвилини, „коли читалось, як відпочинок і коли писалось у хвилини спокою". І вже в час важкої хвороби зачитувався Поль-де-Коком, для розваги. Вночі страшні болі утишував цікавою лектурою; він так захоплювався, що своїм гучним сміхом будив сім'ю, а потім виправдувався, що читання діє на нього краще ніж морфій. Розподілити переклади за порадою самого Самійленка належиться так: лірика, сатири поважні сатири легкі, переклади сценічні, переклади розгорнених прозових творів.

Як перекладач Самійленко поважно уславив себе, його ім'я згадують в енциклопедіях, тож він відомий і в чужинному світі. Авторитетні клясики і поважні критики високо оцінили творчий доробок нашого поета і поставили його в ряді інших визначних постатей на сторінках історії українського красного письменства.

Закінчуючи огляд літературної творчости Володимира Самійленка, годилось би пригадати слова самого письменника:

Нехай я знаю, що недурно жив,
Що за життя тобі (Україні) я заплатив.

Кінець

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

День Української Незалежности в Елізабеті

Посадник міста Елізабет, Н. Дж., у присутності представників місцевих організацій підписав проклямацію Дня Української Незалежности. Український прапор повівав на ратуші міста, а головна вулиця була перейменована на „Український бульвар". На знімці в першому ряді (зліва): Олесь Василак і Таня Камінська, учні парафіяльної школи св. Володимира, пластуни Марта Клюфас і Марко Рибак, пластові новаки,та посадник міста Томас Данн. У другому ряді (зліва) представники українських організацій: Михайло Іванців, Мирон Пінковський, Галя Федун, монсеньйор Йосиф Федорик, Марія Бокало, д-р Роман Граб, Михайло Хитра, Богдан Голда.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ВІЙСЬКОВІ частини у південному Ливані помстились на шіїтах за смерть своїх 12-ох вояків і 14 поранених. Вони напали на терористичні гнізда шіїтів, перехопили і знищили багато зброї, амуніції і вибухових матеріялів і вбили 34 особи, між ними деяких цивільних осіб. Після того, як ізраїльські вояки відійшли, мешканці поселення, які симпатизують шіїтам, гістерично кричали, погрожували ізраїльцям п'ястуками, обіцяли помститись. Кілька годин пізніше шіїти вбили із засідок двох ізраїльських вояків.

З ПРИВОДУ СМЕРТИ совєтського лідера Константина Черненка і назначення Михаїла Ґорбачова новим генеральним секретарем ЦК КПСС, у Вашінґтоні висловили надію на поліпшення відносин між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом в найближчому майбутньому. Цю оптимістичну думку започаткував сам президент Роналд Реґен під час розмови з кореспондентами, а продовжували її політичні аналітики, які кажуть, що М. Ґорбачов правдоподібно буде вести політичну лінію Леоніда Брежнєва, тобто шукати шляхів до політики детанту. В урядових колах однак думають, що в совєтській закордонній політиці не буде великих змін.

Роковини Незалежности і Соборности України в Гемпстеді

Дні 22-го січня 1918 і 1919 років записані золотими буквами в новітній історії України як дати двох історичних актів — відновлення української держави і злуки віками розділених частин України в одну соборну цілість. Відзначаючи роковини цих подій, ми одночасно ознайомлюємо американських діячів із змаганнями українського народу за волю, остерігаємо американський народ перед загрозою російського імперіялізму.

Відзначування цих історичних подій прибрало форму зустрічей української громади на бенкетах, академіях, наукових конференціях під час яких не тільки звеличується ці події і їх творців, але й аналізується позитивні й неґативні рішення, які мали далеко ідучі історичні консеквенції.

Саме під таким кутом відбулося цьогорічне відзначення Днів Української Державности в Гемпстеді на Лонґ Айленді, підготовою якого, як і щороку, займався Відділ УККА. Представники української громади відбули традиційну зустріч зі старостою повіру Нассав і посадниками Гемпстеду,Ойстер Бей та Глен Ков.

У неділю, 20-го січня, в українських церквах обох віровизнань відслужено Св. Літургії в наміренні українського народу, а о 2-ій годині по полудні відбулося піднесення американського і українського прапорів перед парохіяльним центром св. Володимира в Юніонделі, яке перевели пластунки Єва Качмарчик і Стефа Кописцянська. Були відспівані американський і український гимни. 22-го січня українські прапори були піднесені в Мінеолі, Гемстеді, Ойстер Бею та Глен Кові.

Концерт з нагоди славних роковин відбувся в неділю, 27-го січня, у залі українського католицького центру св. Володимира. Декорацію сцени приготовив мистець Ігор Кучмак. Програму розпочато пластовим апелем під проводом станичного Богдана Кописцянського.

Вступне слово англійською мовою виголосив голова Відділу УККА Йосиф Хома. Він звернув особливу увагу на обов'язок еміграції інформувати світ про боротьбу українського народу за волю і остерігати його перед загрозою московського імперіялізму. Голова відчитав одну з проклямацій, видану мейором Ойстер Бею, в якій охоплено важливість щорічного відзначування Днів Української Державности.

Програмою свята вміло провадив молодий професіналіст Марко Лисняк. Змістовну доповідь виголосив громадський діяч з молодшої генерації мґр Осип Рожка. Доповідач насвітлив величезне значіння тих державних актів, змалював постать Миколи Міхновського і його вплив на ріст національної свідомости молодшого покоління, яке відтак стало творцями майбутніх подій, згадав про Акт 30-го червня 1941 року і боротьбу ОУН - УПА.

Мистецька програма свята була різноманітна, дуже добре приготована і вміло уложена. Вірш „Крути" Миколи Вереса продеклямував учень школи українознавства при Осередку СУМА в Ню Йорку Михась Корнага. Рецитаторка Ірена Халупа з Пассейку зворушила присутніх до сліз своїм знаменитим відданням вірша „У мене був єдиний син". Солісти ансамблю „Гомін Степів" Оля Ходоба і Микола Дейчаківський з великою майстерністю відспівали при акомпаньяменті бандури кілька стрілецьких, повстанських і народних пісень. Танцювальна група „Скоморохи" при УКЦ св. Володимира під мистецьким керівництвом Роми Прийми-Богачевської прекрасно виконала кілька народних танків. Виконавців програми присутні нагороджували заслуженими оплесками. Цю вдалу під кожним оглядом імпрезу з участю великої кількости людей закінчено відспіванням українського національного гимну.

Катерина Мицьо

Вшановуючи пам'ять нашої Дорогої Вчительки
бл. п. Любови Данилович
складаємо $100.00 дол. на „Рідну Школу" в Ню Гейвені, Конн.
Перші абсольвенти „Рідної Школи" ЄВГЕНІЯ КОЗАК-ҐАРВІ, НАТАЛІЯ-ДАРІЯ ГОРОДЕЦЬКА, ОЛЬГА ГОРЕЧКО-ЛЕВИЦЬКА, СЕВЕРИН ПАЛИДОВИЧ, СТЕФАНІЯ АНТОНЯК-ЧАПЛИНСЬКА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
мого Незабутнього МУЖА

бл. п.

ВАСИЛЯ ТРУША

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 17-го березня 1985 р., о год. 12-ій пол. в українській католицькій церкві св. Трійці в Статен Айленд, Н. Й.

ПОДЯКА

Усім, хто в часі нашого великого горя і болю, під час хвороби, в день смерти і похоронних відправ, виявив нам багато серця і співчуття, висловлюємо нашу сердечну подяку.

Щиро дякуємо парохові церкви св. Трійці в Статен Айленд о. д-рові А. Флоріді за похоронні відправи і прощальне слово.

Дякуємо Дорогій Родині, Приятелям і Знайомим за участь в панахидах і похороні та за вияви їхньої любови і співчуття.

Щиро дякуємо Родині і Приятелям за гарні квіти і вінки.

Особливу подяку складаєм моїй Сестрі Ірині та чоловікові Михайлові Морозові і їх синові Ігореві за повну сердечности допомогу в останніх місяцях тяжкої хвороби мого покійного мужа.

Дякую Влоді і Євгенові Котикам за поміч в полагоджуванні справ та за слова розради і співчуття.

Також дякую п. Марії Левицькій за її сердечну приязнь і моральну підтримку під час нашого великого смутку, так в часі останніх місяців ховороби, як і в часі похоронних обрядів.

Дякую Сестрицтву св. Андрія в Бавнд Бруку за влаштування тризни.

Невимовно вдячна я моєму шваґрові Михайлові Морозові за зворушливе прощальне слово під час тризни.

Щира подяка д-рові Василеві Верешові за переведення збірки НА СТУДЕНТІВ в Бразилії, яка дала у висліді 215 дол., що їх д-р Вереш вислав на руки Владики Єфрема Кривого в Парані, Бразилія. Пожертви на цю ціль склали: по 25 дол; д-р В. Вереш, Лідія Левицька і ОльгаТруш; по 20 дол.: Михайло і Ірина Мороз, Ірина Біскуп і д-р Євген Котик; по 10 дол.: Андрій Труш, Ярослав і Тамара Труш, Оксана Фіта Труш, Галина Ціґаш, Ярко Ціґаш, Марія Левицька, Микола Заяць і д-р Роман Голіят. Разом: 215 дол.

НА ПАТРІЯРХАТ: інж Ярема і Дарія Савка 25 дол.

НА УКР. ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ: мґр Атанас і Катерина Кобрин 15 дол.

НА МАНАСТИР у Ґлен Ков: Любомир і Марія Лампіки 25 дол., Ярослав Біловус з дружиною 10 дол., Стефан Біловус 10 дол.

НА УКР. МУЗЕЙ в Ню Йорку: Дмитро і Ольга Нагірні 30 дол., Михайло і Михайлина Баран 20 дол.

НА ДОСЛІДИ ХВОРОБИ РАКА: Лев і Галя Майстренки і Ольга Труш.

Дякуємо о. крил. Любомирові Мудрому в Стемфорді, Конн. за відправлення Заупокійної Служби Божої.

НА СЛУЖБИ БОЖІ зложили: Марія Войцеховська, Іван і Барбара Гранківські, Михайло Гранківський, Микола і Ірина Заяць, Петро Кінаш, Марія Левицька, Слава Менцінська, Марія Мирко, Михайло і Ірина Мороз, Олена Островерха, Слава Стегній з синами, Галина Ціґаш, Михайло і Леся Яблонські.

Нехай Господь винагородить Вас сторицею своїми щедрими ласками.

ОЛЬГА ТРУШ з родиною

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність 19-го червня 1984 року
наш Найдорожчий і Незабутній МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

БОГДАН ФОСТЯК

Цією дорогою складаємо щиру подяку Родині, Приятелям і Знайомим, які відвідали Покійного і прийшли нам з полегшою в часі нашого родинного горя. Щиро дякуємо за вислови співчуття, особисті, листовні і телефонічні, за квіти, Служби Божі і пожертви на добродійні цілі в пам'ять Покійного.

Наша сердечна подяка Всеч. Отцям: о. Лаврентієві Лавринюкові за уділення св. Тайн Єлеопомазання, о. Шевчукові і о. крилошанинові Любомирові Мудрому за відслуження Панахид і запечатання домовини. Всеч. о. ігуменові Пащакові парохові церкви Св. Юра в Ню Йорку наша щира подяка за відправлення похоронних Богослужень в церкві, а спеціяльно вдячні за теплі прощальні слова, о. Тарасові Прокопові дякуємо за відпровадження тіла на місце спочинку.

Наша безмежно-щира подяка д-рові Романові Алиськевичеві за так сумлінну і віддану опіку в часі недуги у шпиталі Глен Кові, як теж на його руки складаємо подяку лікарям, які співпрацювали з д-ром Алиськевичем та спільно приносили полегшу в часі тяжкої недуги.

Складаємо теж щиру подяку родинному лікареві д-р С. Сальгольцові, який заопікувався хворим, коли не було можливо довезти його до шпиталя у Ґлен Кові.

Дорогому кузинові д-рові Зенові Каратницькому сердечне спасибі за його добре серце і кожночасну моральну піддержку хворого і родини.

Щиро дякуємо всім, хто відвідав Покійного у шпиталі під час тяжкої хвороби, а спеціяльно Влодзьові Слижові і Наді Данилюк, які своїми щоденними відвідинами приносили полегшу Покійному в останніх днях його життя та піддержували нас на дусі.

Дорогим мец. Романові Гуглевичеві і його дружині сердечне спасибі за слова розради, відвідини і сталий телефонічний контакт під час хвороби Покійного, а мец. Гуглевичеві спеціяльна подяка за переведення Тризни та сердечні слова прощання від Ради Директорів ФКК „Самопоміч" у Ню Йорку.Пані Лесі Кіршак щиро дякуємо, яка попрощала від працівників ФКК „Самопоміч".

Зокрема дякуємо полк. Йоахимові Вишнивецькому за прощальні слова від Головної Управу ОбВУА та п. Миколі Турецькому за віддання пошани Покійному прапором ОБВУА під час Панахиди в церкві і на цвинтарі.

Всім присутнім хто взяв участь у похоронних відправах та відпровадив Покійного на Вічний спочинок - наша сердечна подяка.

Дорогим Паням: Наталії Думі і Олімпії Роговській щиро дякуємо за переведення Збірки в пам'ять Покійного на добродійні цілі, як теж дякуємо д-рові О. Дерієві за переведення збірки під час Річних Нарад Уряду Братського Союзу.

В ПАМ'ЯТЬ ПОКІНОГО ЗЛОЖИЛИ:

На Український Музей в Ню орку — 1,020.00 дол.
100.00 дол.- Марійка і Стефан Коченаш,
по 50.00 дол. - Дана і д-р Зенон Каратницькі, Ярослава Лабка, Ярослава і д-р Ярослав Панчуки, Дарія і д-р Теодозій Самотулки, Володимира і Стефан Сливоцькі,
40.00 дол. - Олександра і Микола Крумшин,
по 30.00 дол. - Лідія Крушельницька, Оксана і Любомир Крушельницькі,
по 25.00 дол. - Оля і Роман Гаєцькі, Надія Данилюк, Лєна і Роман Іваницькі, Ірина і Ярослав Куровицькі, Любомир Лозинський, Оксана і Іван Микитин, Люба Мриглоцька, Надія Попель, Марія і Евген Стахів, Марта і д-р Богдан Цимбалістий,
о 20.00 дол.- Ірина і Осип Голинські, Ольга і Роман Кобрини, Стефанія Крушельницька, Марія і Орест Мицик, Люба і Роман Мицик, Анна і Олександер Пришляк, Люба і Роман Раковські, Богданна і Володимир Слижі, Любомира і Зенон Ціховляс, Наталія і Володимир Чайківські, Катруся і Ярослав Червоняк, Віра і Іван Яскір,
15.00 дол.- Ярослава Яросевич,
по 10.00 дол.- Богданна Осадца, Надія Савчак,
по 5.00 дол.- Дарія Байко, Андрій Бідяк, Маруся Яримович, Іка Кознарська, Христя Певна, Марія Шуст, Марія Василик, Розалія Фенчинська, Лідія Гайдучок.

На сироти в Бразилії — 620.00 дол.
50.00 дол.- Ольга і Роман Гуглевич,
30.00 дол.- Зірка і Славко Котляр,
по 25.00 дол.- Лідія і Андрій Закревські, Лідія і Богдан Крамарчук, Святослава і Орест Менцінські, Олімпія і Володимир Роговські, Віра і Теодозій Сендзік,
по 20.00 дол.- Ольга Ґоєвич, Наталія і Василь Думи, Ярослава і Богдан Жеребецькі, Евгенія і Евген Івашків, Христя і Юрій Кушнір, Ярослава і Іван Лучечко, Микола Ничай, Зіна і Ігор Раковські, Марта і Юрій Менцінські, Дарія Менцінська, Марійка Соробей, Оксана і Евген Тиханські, Надія і Юрій Штогрини,
По 10.00 дол.- д-р Роман Барановський, Ліда і Орест Ґлют, Галина і Ярослав Оберишин, Іван Олексин, М. Мохняк, Орися і Петро Саляк,
по 5.00 дол.- К. Баран, М. Бойчук, Я. Ганкевич, д-р О. Дерій, В. Дмитренко, В. Іванців, В. Карпенко, ред. Д. Корбутяк, П. Коновал, В. Леськів, В. Маїк, Е. Попіль, Л. Пронко, П. Родак, д-р Р. Ричок, А. Скоцень, Й. Харина, М. Цар, д-р М. Чаповський.

На церкву св. Юра в Ню Йорку — 190.00 дол.
50.00 дол.- Володимира і Богдан Фостяк,
по 25.00 дол.- Лєна і Роман Іваницькі, Святослава і Орест Менцінські, Микола Турецький, Марґарета і Ростик Фостяк,
по 20.00 дол.- Люба і Павло Михалевичі, Ірена Мицик.

На виховання священиків — 170.00 дол.
100.00 дол.- Дарія і Едвард Камінські,
50.00 дол.- Володимира і Богдан Фостяк,
20.00 дол.- Ірена і Іван Мокрівські.

На Патріярший Фонд — 45.00 дол.
25.00 дол.- Дарія Кузик,
20.00 дол.- Володимир Сусла.

На фонд ім. Олени Потоцької — 100.00 дол.:
по 10.00 дол.- Іванна Рожанковська, Лідія Гладка, Іванна Ратич, Марія Томоруґ, Марія Радович, Розалія Полчі, Леся Кіршак.
по 5.00 дол.- Олена Мельничук, Надія Данилюк, Наталія Дума, Ірена Комар, Оксана Попатинська, Омеляна Рогожа.

На Пресовий Фонд „Нашого Життя" — 30.00 дол.:
20.00 дол.- Управа і членки 11-го Відділу СУА в Трентоні, Н. Дж.,
10.00 дол.- Управа і членки 83-го Відділу СУА в Н.Й.

На видання книжки дитячої творчости з нагоди 1000-річчя Хрищення Руси-України:
10.00 дол.- Управа і членки 64-го Відділу СУА в Н.Й.

Разом .... 2,185.00 дол.

Всім Жертводавцям наша сердечна подяка.

дружина — ОЛЬГА
доњка — МАРТА ДАНИЛЮК з мужем РОМАНОМ
внуки — ОЛЕГ і АНДРІЙ

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 3-го лютого 1985 р. упокоїлась в Бозі, у Тіммінс, Канада, на 29-му році життя наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, ДОНЬКА, НЕВІСТКА і СЕСТРА

бл. п.

ДЖЕЙН КЕРОЛ ЛАВРИНІВ

ПОХОРОН відбувся 5-го лютого 1985 р. з української католицької церкви св. Юрія у Тіммінс, Канада на цвинтар Memorial Cemetery, Timmins.

Горем прибиті:
чоловік — ОРЕСТ
донька — КЕЛЛІ
син — ПЕТРО
батьки — ГІЛЬФОРД і ДОРІС РЕЙД
сестра — РУТ
тесті — Б. ЛАВРИНІВ

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів, Знайомих та Українську Громаду, що в суботу, 2-го березня 1985 року, відійшла від нас у Вічність на 70-му році життя наша Найдорожча і Незабутня
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУСЯ

бл. п.

МАРІЯ ГРИНЕВИЧ

з дому Шумська

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в катедрі св. о. Миколая, а Тлінні Останки поховано на цвинтарі св. о. Миколая у вівторок, 5-го березня 1985 р.

Горем прибиті:
муж — МИРОН
сини:
ЮРІЙ з дружиною МАРІЄЮ, діти — АНЯ, НІНА, РОСТИСЛАВ
ОРЕСТ з дружиною УЛЯНОЮ, діти — АДРІЯН, ХРИСТЯ, ОЛЕКСАНДЕР, БОГДАН
Ближча і дальша Родина в Канаді, Україні і Польщі

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

З волі Всевишнього відійшов у Вічність в Чикаго, Ілл. дня 27-го лютого 1985 року
наш Дорогий
БАТЬКО і РОДИЧ

бл. п.

ТЕОДАТ (БОГДАН) ШКОЛЬНИК

мґр. права і кооператор, уроджений в с. Долішнім, пов. Бібрка, Зах. Україна, проживши 72 роки.

В жалобі:
донька — МАРТА ДАРІЯ з мужем ІГОРЕМ у Відні
син — АНДРІЙ БОГДАН в Акроні
братова — КАТЕРИНА з донькою МИРОСЛАВОЮ у Білгороді і сином ВОЛОДИМИРОМ у Міннеаполісі
братова — ОЛЬГА з доньками НАТАЛКОЮ і НАДЕЮ та
сестрінок — РОМАН зі синами в Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями, Знайомими й Українською Громадою, що 11-го березня 1985 р. відійшов від нас у Вічність на 91-му році життя, прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

о. СТЕФАН КІРЖЕЦЬКИЙ

старшина Українських Січових Стрільців, Перший Духовник Філії Українського Католицького Університету ім. св. Климента Папи у Вашінґтоні, Д. К.

ІЄРЕЙСЬКИЙ ПАРАСТАС у четвер, 14-го березня 1985 року, о год. 7:30 веч. у St. Gregory's Bizantine Rite Catholic Church, 12400 Old Gunpowder Rd., Beltsville, Md.

ІЄРЕЙСЬКИЙ ПОХОРОН у п'ятницю, 15-го березня 1985 р., о год. 10-ій ранку з St. Gregory's Bizantine Rite Catholic Church на український католицький цвинтар св. Марії на Факс Чейс, Па.

У глибокому смутку:
дружина — АННА з ДАВИДОВИЧІВ
син — МИРОСЛАВ з дружиною ЛІДОЮ та дочками — НАДЕЮ, МАРІЧКОЮ і ХРИСТЕЮ
дочка — ТЕТЯНА з чоловіком БОГДАНОМ ЯСІНСЬКИМ та дітьми ІРИНОЮ, МАРТОЮ та РОМАНОМ
брат — МИХАЙЛО з ріднею в Україні
Ближча і дальша Родина в Україні і Америці

Замість квітів на могилу, просимо складати датки в пам'ять о. Стефана на будову церкви св. Трійці, P.O. Box 4214 — Colesville Br., Silver Spring, Md. 20904 або на Патріярший Фонд при Св. Софії, 7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117.

Філядельфійська...

(Закінчення зі стор. 1)

Мгр М. Шиприкевич (справа), директор української щадниці, передає д-рові О. Черникові документи власника і нову пожертву на перебудову УОКЦентру.

16-літній О. Черник деклярує 20,000 дол. від цілої родини на перебудову УОКЦентру.

що зложили на його потреби від 1,000 дол. вгору.

Мистецька програма

Згодом всі учасники перейшли до великої залі центру та засіли до приготованих для них місць при бенкетових столах. Президент центру д-р Олесь Черник привітав приявного на залі Владику Стефана Сулика, пароха української католицької церкви Непорочного Зачаття о. шамбеляна Михайла Федоровича, пароха української православної церкви св. Володимира, протоієрея о. Франка Істочина, пароха церкви Царя Христа, о. д-ра Івана Біляничa, пароха церкви Архистратига Михаїла, о. митрата Зенона Злочовського, представників українських товариств та організацій та численно зібраних учасників бенкету в числі 335 осіб. Дальший провід бенкетом перебрав д-р Альберт Кіпа, голова „Рідної Школи".

Перед бенкетом відбувся вокально-музичний концерт, який стояв на високому мистецькому рівні та причинився у великій мірі до успіху бенкету. Виступили в ньому Марія Кульчицька-Андріюк, сопрано, та Богдан Чаплинський, тенор, що при фортепіяновім акомпаньяменті Росі Гарасимович відспівали з великою мистецькою наснагою уривок з опери Пуччіні „Мадам Батерфляй". З черги Ірена Пелех-Зварич, із притаманним для неї мистецьким темпераментом та віртуозністю, відіграла на фортепіяні твори В. Косенка та Равеля. Концерт завершив харизматичний скрипаль Адріян Бриттан 2-ою українською рапсодією Миколи Лисенка, варіяцією Кантабіле Н. Паганіні та фантазією з опери Ж. Бізе „Кармен".

Після концерту відбувся спільний обід, до якого молитву провів Митрополит Стефан, а закінчив його благословенням о. Ф. Істочин. В часі обіду майстер церемоній д-р А. Кіпа прочитав власного укладу сатиру, парафразовану на поемі Івана Франка „Лис Микита", в якій представив у кривому дзеркалі історію Українського Освітньо-Культурного Центру та його будівничих, на чолі з д-ром О. Черником. По закінченні обіду відбулася найвагоміша подія, на яку чекали нетерпеливо численно зібрані учасники бенкету та представники 42-ох товариств та організацій. Тією подією було спалення мортґеджових паперів, в яке ніхто, крім д-ра О. Черника, ще до недавна не вірив.

Перед спаленням мортґеджу д-р А. Кіпа представив голову бенкетового комітету, неодержиму Орису Гевку, та чотирьох фундаторів центру: Українську Щадницю, яку репрезентувала Марта Шиприкевич, її директор, Українську кредитову кооперативу „Самопоміч", яку репрезентував Ілярій Мазепа, та фундацію Лисюків, яку репрезентував Д. Ткачук. З англомовних гостей був представлений Джан Факс, представник Стейтової леґіслятури, та суддя Ліліян Подгорска.

Церемонію спалення мортґеджових паперів перевів д-р О. Черник, рушійний мотор усіх починів і задумів центру. Спалення чвертьмільйонового мортґеджу за несповна п'ять років стало не тільки увінчанням усіх зусиль ентузіястів у придбанні і сплаченні чудової посілості центру, але й сповнення віри в патріотизм та жертвенність української людини, без якої це велике філядельфійське чудо ніколи не стало б дійсністю. Це велике чудо не стало б також дійсністю, якщоб не прометейський запал голови Фонду — 700 (до речі це число дому центру), а попередньо голови льотерійних виграшів Христі Кульчицької та її співпрацівників Юрія Літинського, Марії Леськів та Марії Панчак. Дохід з обох фондів приніс біля 160,000 долярів та став тим „моментумом", який запалив українську громаду прихильну центрові, до дальшої наполегливої жертвенности, увінчаної сплаченням мортґеджу та створенням атмосфери оптимізму та віри у наступну фазу розвитку центру — його перебудови.

Виявом тієї віри була спонтанна збірка фондів на перебудову дому центру, яа принесла поверх 40,000 долярів.

Найбільшою та зворушливою пожертвою був княжий дар родини д-ра О. Черника у висоті 20,000 долярів, задеклярованих його 16-річним сином Олегом, учнем „Рідної Школи".

З інших пожертв слід відмітити пожертву родини Масних у висоті 5,000 долярів, Василя та Лідії Києв у висоті 2,000 дол. та Спиридона і Анни Титлів у висоті 1,000 дол.

А непередбаченим жестом була заява музичних виконавців, що вони жертвують свої гонорари на перебудову центру.

Цей унікальний бенкет та досягнення малої групи ентузіястів центру, при наявній дійсності трагічного розбиття та поляризації цілої української спільноти в діяспорі сповняє наші серця вірою, що не усе пропаще. В тій вірі долає стійкости той факт, що всі молоді ентузіясти центру на чолі з неодержимим д-ром Олесем Черником — це представники молодого українського покоління.

Щасти вам...

Кілька років підряд українці Вашінгтону та околиць на своїх Маланчиних вечорах влаштовують зустрічі дебютанток з громадянством, або, як у нас кажуть, влаштовують презентації дебютанток. Цим ми наче засвідчуємо їхні перші кроки в самостійне життя, в новий для них світ.

Цього року вашінгтонці мали тільки шість дебютанток.

Наталія (Таля) Анна Царик — учениця 12-ої кляси середньої школи Сенека Веллі. Таля має намір студіювати політичні науки і економіку, адміністрації. У середній школі вивчала французьку і латинську мови. В 1984 році закінчила школу українознавства імени Т. Г. Шевченка. Наталія є пластункою. У 50-му курені ім. О. Лятуринської вона була скарбником. Належить до гуртка „Лебеді". Таля має за собою п'ять пластових таборів, зокрема, морський, спортовий і лижварський. Крім того, вона вісім років вчилась в балетній школі. Грає на фортепіяно. Любить спорт — волейбол, плавання, верхову їзду. Любить природу і звірят.

Ескорт Талі — студент-фармацевт Філядельфійського коледжу Олександер Гладкий. Він з міста Вейн, Па.

Таня Богачевська-Хомяк — це донька Ростислава і Марти Хомяків. Вона — учениця 12-ої кляси середньої школи МекЛейн. Минулого року вона закінчила школу українознавства імени Т. Г. Шевченка. В Пласті вона є виховницею. Таня також діяльна в своїй школі. Вона — редакторка шкільного Альманаху, голова французького клюбу і заступник голови відділу визначних учнів. Не так давно Таня подорожувала по країнах Европи. Була не тільки в країнах Заходу, але й на Україні, в Польщі, Росії та Греції.

Ескорт Тані — Нестор Бойко — студент університету у Філядельфії. Нестор є пластуном, членом великого племени „Лісових чортів".

Анастазія Марія Старух (Тася) — донька Теофіля і Аристиди Старухів. Вона — студентка першорічниця Мері Вашінгтон коледжу. Анастазія має намір спеціялізуватися в адміністративно-бізнесових науках і комп'ютерній техніці. Вона співає в студентському хорі. Крім того, любить писати вірші. Декілька її віршів були видруковані в літературному збірникові. Грає на фортепіяно.

Дебютантки з ескортами та опікунами (зліва) Н. Царик — О. Гладкий; Т. Богачевська-Хомяк — Н. Бойко; А. Старух — Р. Ратич; опікуни дебютанток і ескортів О. Масник і М. Французенко; Л. Біґун — А. Футей; Т. Ставнича — О. Люба; А. Шипилява — Р. Кохановський.

Ескортом Анастазії Марії Старух був гість з Ню Бранзвику, Н. Дж., Роман Василь Ратич. Він — активний пластун із тамошньої станиці.

Ліда Ірена Біґун — донька Андрія та Лесі Біґунів. Минулого року вона закінчила вашінгтонську школу українознавства імени Т. Шевченка. Цього року закінчує середню школу імени Джана Кеннеді. Минулого року вона побувала і вчилась у Франції. Ліда є активною пластовою виховницею, членом клюбу „Кляснчна Ліґа" і ансамблю бандуристів у Вашінгтоні. Вона також грає на фортепіяно. Любить їздити на лижвах і грати у волейбол. Після закінчення середньої школи плянує студіювати архітектуру.

Її ескорт Андрій Футей — студент Джордж Вашінгтонського університету. Андрій є членом СУМ і ТУСМ.

Тетяна Любов Ставнича — донечка Ірини і Миколи Ставничих. Вона — учениця 12-ої кляси Спрінґбрук середньої школи. Минулого року з відзначенням закінчила школу українознавства імени Т. Шевченка у Вашінгтоні. Тетяна є курінною 50-го куреня пластунок імени О. Лятуринської і виховницею гуртка „Чорні Пантери". В школі вона є заступницею голови відділу визначних учнів, членом хорового ансамблю „Мадріґас", дружини чирлідерс, членом редакційної колегії книги року. Грає на бандурі й фортепіяно. Вона — член вашінгтонського ансамблю бандуристів і плянує продовжувати своє навчання в університеті.

Її ескортом був Олег Люба — студент технічного факультету Пенсильванійського університету у Філядельфії. Олег є членом куреня УСП „Лісові чорти".

Аня Ляриса Шипилява є донькою Богдана і Христі Шипилявих. Вона — учениця 11-ої кляси Еллікот Сіти середньої школи. Як і попередні дебютантки, Аня минулого року закінчила вашінгтонську школу українознавства імени Т. Шевченка. Вона є членом 50-го куреня УПЮ, де працює як виховниця. Аня захоплюється спортом і в ньому вона дуже активна. Крім того, вона належить до ансамблю юних бандуристів у Вашінгтоні, грає на фортепіяно і є також членом французького клюбу.

Ескорт Ані — Роман Кохановський — студент Дрексел університету. Пластун з куреня великого племени „Лісових Чортів".

Опікувались дебютантками та їх ескортами Оля Масник і Микола Французенко, відомі громадсько-культурні діячі вашінгтонської громади.

На закінчення презентації дебютанток їх опікуни від імени батьків, друзів і приятелів та від Об'єднання Українців у Вашінгтоні побажали їм здоров'я на довгий, довгий вік, долю незлую, щастя безмежне, безкрає, чистий розум і серце, як у матері, вічно ласкаве!

Вашінгтонець

Громада...

(Закінчення зі стор. 1)

частині мистецької програми молода співачка з великим відчуттям проспівала пісню „Розрита могила", муз. А. Гнатишина і „Утоптала стежечку", муз. Ф. Надиненка ,слова Т. Шевченка.

Баритон-соліст оперних театрів Ігор Даріян-Кравців проспівав: „Ой, коли б я сокіл", слова і музика Кос-Анатольського, „Ой чого ти почорніло зеленеє поле", муз. М. Лисенка, слова Т. Шевченка, і у другій частині: „Про що шумлять тополі", муз. П. Гайдамаки і „Вогні горять", муз. І. Воробкевича, слова Т. Шевченка. Солістові акомпаньювала Т. Поташко. Поему „Петрусь", як завжди вміло рецитувала Оля Шкафаровська-Рудик.

Академію закінчено виступом хору „Думка", цієї прекрасної мистецької одиниці, який відспівав: „У перетику ходила", муз. Л. Ревуцького, слова Т. Шевченка, і „Шевченкові" — могутню кантату К. Стеценка, слова К. Малицької.

Започаткований хором український славень співали всі присутні, які по береги виповнили залю і тепло оплескувані усі добре виконані точки у мистецькій програмі.

Оформленням сцени і технікою займався інж. Тарас Гірняк.

Вісті з Відня

З нагоди 50-річчя з дня народження пароха церкви св. Варвари о. консультора д-ра Александра Остгайм-Дзеровича Українське Католицьке Братство влаштувало святочне прийняття в неділю, 21-го жовтня 1984 року в залі св. Томи, безпосередньо після Св. Літургії. Зійшлися представники українських товариств, їх члени і гості-приятелі нашої церкви. Ювілята привітав голова Братства Юрій Плешкевич і виголосив промову, в якій розповів про його заслуги на полі церковного і громадського життя. Хор заспівав „Цей день" Бортнянського. Діти, після деклямацій, вручили парохові подарунок від усіх українських товариств. Довго гомоніли пісні і многоліття на честь улюбленого пароха.

Концерт Лаврентія Івашка. 29-го листопада відбувся в залі Безендорфера концерт нашого молодого співака, канадійця, студента віденської музичної академії. Співав він пісні Гайдна, Дебюссі, Брамса, Флемінґа і Дворжака та українські народні пісні в обробці Лятошинського. Співак-баритон з теноровою закраскою, якого голос є в стадії розвинення, видержав цю довгу програму успішно. Його приємний ліричний голос ще не має драматичної сили, але він вміє його провадити на одній лінії, вирівнюючи усі реґістри, що для дальшого розвою має велике значення. Цьому успішному концертові супроводив на фортепіяні також молодий піяніст Ян Ваґнер.

Передрідзвяний Вечір. Культурне товариство „Буковина" влаштувало 15-го грудня цікавий вечір з виступом Бориса Ямінського про українські народні звичаї від св. Андрія до Йордану. Доповідь урізноманітнили прозірки з показом різдвяних, новорічних і йорданських звичаїв під звуки колядз рекордів, переважно у виконанні хору св. Варвари. Прелеґент, якого Бог обдарував сильним голосом і доброю, чіткою вимовою, приніс нашим слухачам і глядачам гарний передсвяточний подарунок своїм виступом. Про технічну й організаційну сторони подбав Е. Штайнгаґен.

Концерт українських коляд. З нагоди різдвяної виставки культурного відділу міста Відня відбувся в репрезентативній залі віденської Нової Ратуші в неділю, 16-го грудня концерт українських коляд у виконанні хору церкви св. Варвари під управою проф. Андрія Гнатишина. Коляди в обробках українських композиторів Гнатишина, Котка, Купчинського й Стеценка, що їх майстерно виконав хор, подобалися австрійській публіці, яка заповнила велику залю. Солістами були Люба Гнатишин, Сільвія Отмар Штайн, Франц Зецер і Борис Ямінський. Пісні було чути далеко поза домом ратуші, бо залучені мікрофони передавали їх на велику відстань.

Просфора. В неділю, 13-го січня ц.р., після Служби Божої відбулася традиційна просфора, яку рік-річно влаштовує Українське Католицьке Братство разом з парафією. Вона має велике значення, бо тут українці мають нагоду разом зійтися, обмінятися думками, заспівати й погуторити та з різдвяними враженнями розійтися домів. Зібраних у ресторані у другій дільниці привітав сердечно парох церкви св. Варвари і поділився просфорою, обійшовши всі столи, де зібралися парафіяни, хористи та недавні біженці з Польщі, які ще затримались в околиці Відня, поки не виїдуть за океан. Різдвяні коляди, віншування й страви відсвіжили пам'ять про рідні сторони в Батьківщині.

Виставка СУФА. Управа Союзу Українських Філятелістів Австрії влаштувала пропамятну виставку марок на честь бл.п. Патріярха Кардинала Йосифа Сліпого. Відчинення виставки відбулося в неділю, 17-го лютого ц.р. Хор св. Варвари під управою проф. Андрія Гнатишина співав духовні пісні і псалми. Промовцями були Борис Ямінський, генеральний директор головної пошти Іблайс, о. консультор д-р Остгайм-Дзерович в імені кардинала Кеніґа, Стефанія Марцінґер в імені бурмістра, депутат австрійського парляменту Гільдеґард Бондрач.

Високі папські відзначення. В четвер, 21-го лютого, в палаті віденської архідієцезії в присутности о. консультора д-ра Остгайм-Дзеровича, хору св. Варвари та чільних людей нашої громади кардинал Франц Кеніґ вручив високі папські відзначення двом членам нашої української парафії, а саме: проф. Андрієві Гнатишинові і д-ру Романові Сас-Залозецькому. Ім'я довголітнього диригента й композитора А. Гнатишина відоме українському загалові, заслуженого на полі української церковної і світської музики. Під його довголітньою управою хор св. Варвари наспівав багато платівок з українськими піснями, псалмами й богослужбами. Д-р Роман Сас-Залозецький, український адвокат, взірцевий парафіянин і громадянин, колишній член управи українського академічного товариства „Січ" у Відні, а нині член управи Братства. Як досвідчений правник, довголітній заступник голови церковної ради служить він безкорисно парафії всіми своїми правничими й нотаріяльними порадами, захищаючи інтереси нашої церкви в усіх її потребах. Проф. А. Гнатишин одержав орден Коммендатора св. Сильвестра, а д-р Залозецький орден лицаря св. Сильвестра.

Зміни...

(Закінчення зі стор. 1)

Джеррі Ф. Гюз, Арнолд Л. Горелік, Маршал Д. Шулман, Збіґнєв Бжезінскі та інші.

Вже згаданий А. Шевченко, наприклад, каже, що М. Ґорбачов був обраний генеральним секретарем ЦК КПСС, але це зовсім не означає, що він має силу вже тепер змінювати традиційну совєтську політику, зокрема закордонну, яку все ще твердо веде міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико, який, до речі, висунув М. Ґорбачова на це високе становище. В майбутньому, хто знає, М. Ґорбачов може дещо змінити, але це станеться не скорше, як після відходу старших членів Політбюра з політичного життя, або з цього світу взагалі, каже Шевченко.

Проф. А. Вікс твердить, що наслідство М. Ґорбачова було заплановане зараз таки після смерти Юрія Андропова, а К. Черненко був тільки „переходовою" людиною, яка мала забезпечити членам Політбюра полагодження внутрішньої кризи і боротьби за владу за мурами Кремля. „Хто мав нагоду спостеріґати за ростом цієї нової кремлівської зірки, — каже А. Вікс, — то для нього номінація М. Ґорбачова не була жадною несподіванкою".

М. Шулман натомість не передбачає жадних змін у совєтській закордонній і оборонній політиці СССР, бо військо і КҐБ має завеликий вплив на політику Центрального Комітету і Політбюра, фактичних керівників імперії. Тому, принаймні у першій стадії урядування М. Ґорбачова треба сподіватися збільшення видатків на озброєння обидвома надпотугами Совєтським Союзом і З'єднаними Стейтами Америки.

Прем'єр-міністер Великобританії Марґарет Тачер оптимістично оцінює зміни в Кремлі. Її оптимізм поділяють канцлер західньонімецького уряду Гельмут Коль і президент Франції Франсуа Міттеран.

ГРЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ голосуватиме в неділю, 17-го березня, над кандидатурою нового президента, відкриваючи тим самим нові можливості для прем'єр-міністра Андреаса Папандреу і його соціялістичної партії для нової політичної тактики. Як відомо, Папандреу відмовився підтримувати далі дотеперішнього президента Константина Караманліса, який у висліді суперечки з прем'єром і його урядовою партією, зрезиґнував з посту президента ще перед голосуванням. Тактика Папендреу викликала незадоволення у світі і її відкрито критикував також секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 17-го БЕРЕЗНЯ 1985 р.

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-ий Відд., о год. 10:30 ранку в залі укр. кат. церкви при Сенфорд Аве. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки або платити чеками та посилати прямо до Відділу. — Julia Demtschuk, 168 Laurel Ave., Irvington, N.J. 07111.

Пассейк, Н. Дж. Річні Загальні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. На порядку: звіти уступаючої Управи і вибір нової на 1985 р. Є дуже важні справи, тому просимо про численну участь. Просимо приєднувати нових членів до УНС. — І. Хомко, предс.; Р. Галабурда, заст. предс.; І. Блиха, фін. реф.; В. Тишбір, кас.; В. Марущак, рекр. секр.

НЕДІЛЯ, 24-го БЕРЕЗНЯ 1985 р.

Чикаґо, Ілл. Річні Загальні Збори 423-го Відд. ім. полк. Коновальця, о год. 1-ій по пол. в домі Сеньйорів при 2355 W. Chicago Ave. На порядку нарад будуть звіти членів і вибір нової Управи на 1985 р. — Управа.

Філядельфія, Па. Річні Загальні Збори Т-ва ім. О. Ольжича 32-го Відд., о год. 2:30 по пол. в залі Т-ва Укр.-Амер. Горожан при 847 Північ Френклін вул. у Філядельфії, Па. На порядку: звіти членів Управи, К. Комісії, дискусія над звітами і вибір нової Управи на 1985 р. Після зборів — гутірка на актуальні суспільно-громадські справи, як теж перекуска і гарячі напитки. — Я. Лебідь, гол., І. Хитрук, скарбник, В. Яців, секр.